

Do osobistej wiadomości

27 Listopada 1919.

1932/54

Do Naczelnika Naczelstwa
Adres listu zaadresowanego do Prezydenta Mirowskiego
i do Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Dn. 24 Listopada 1919 r. zakomunikowano mi, jako przedstawicielowi Polskiej Delegacji, oficjalnie tekst statutu dla Galicji Wschodniej.

Dzisiaj podpisywaliśmy traktat pokoju z Bułgarią. Przy tej okazji zapytano mnie nie oficjalnie, kiedy polscy delegaci będą mogli podpisać powyższy statut. Odpowiedziałem, że wysłaliśmy go do Warszawy i oczekujemy na odpowiedź.

Wnioskuje z tego, że Rada Najwyższa ma zamiar przyspieszać podpisanie statutu. W skutek tego pozwalam sobie przesłać niektóre uwagi i proszę o przyspieszenie odpowiedzi, wskazówek i ostatecznej decyzji. Zwłoka nie daje żadnych korzyści, a psuje powagę naszą.

W sprawie zatwierdzenia tego statutu mogą mieć miejsce trzy ewentualności: 1° albo go podpiszemy, 2° albo zadamy poprawek (a tem samem damy do zrozumienia, że po ich uzyskaniu statut podpiszemy) 3° albo odmówimy podpisu i poniesiemy wszelkie tej odmowy konsekwencje.

Dmowski, Grabski, gen. Rozwadowski, Delegacja i ja jesteśmy za drugą ewentualnością i na wszelki wypadek opracowujemy projekt zmian.

1) Najgłówniejsza zmiana, jakiej moglibyśmy zadać była by zmiana zasady głównej t. j. odstąpienia od zasady mandatu a zadania pozostawienia na ten sam okres 25° letni przy nas Galicji Wschodniej jako składnej części Polski na zasadach dotychczasowych. Zachodzi jednak wielkie pytanie, czy te wzmiane uzyskać, by się dało, a co za tem idzie, czy stawiać ją należy?

2) Chcielibyśmy uzyskać bardziej jasną redakcję artykułu 38° mowiącego o organizacji wojennej. Powiedziano tam, że wojsko Galicji Wschodniej będzie formowało "des unités spéciales" które będą do dyspozycji rządu polskiego "en temps de guerre pour la défense du territoire national". Chodziło by nam o to, aby wyświecić że to nie znaczy, iż tylko dla defensywy oraz aby wyświecić że "territoire National" to znaczy obszar całej Polski. Wyjaśnienie tych domagać się chcemy, aby później nie mieć sporów na ten temat w chwili gdy nadejdzie moment działania.

3) Dmowski nalega bardzo ażeby w art. 12ym wykreslić z kompetencji sejm Galicyjskiego "questions agraires" i żeby ustanowić, że sprawy agrarne w Galicji Wschodniej mają być decydowane w taki sam sposób jak będą decydowane w Polsce (przez Sejm w Warszawie)

Nie wyczerpuje to całej listy pożądanych poprawek. Donoszę tymczasem o tych ponieważ te zostały już omówione.

Jeszcze raz proszę o szybka i wyraźna odpowiedź z decyzją ostateczną.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 1932/54 dnia 5 / XII 1919 r.

załącz. Wydział.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York